

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim potече koncem leta naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

C. kr. kasacijski dvor

je razsodilo od dne 13. novembra 1883, izdanem na neko pritožbo ničnosti (o kateri je sicer meritorično sodil) pridal le-tó opomnjo:

„C. kr. se opomni, da posvetovalni zapisnik dn. št. 4 ne odgovarja določbam §§. 161, 162 m. n. od 16. junija 1854 št. 165 dr. z.

Dalje, ker se je posvetovanje vršilo v nemškem jeziku, in se je tudi jedino v tem jeziku, vršiti moglo (1), razsodba z razlogi pak se je zgotovila v slovenskem jeziku, torej je ta (slovensko zgotovljena) razsodba le prevod (2) pri posvetovanju določenega izreka in porabljenih razlogov. Iz tega pa sledi neizogibno, da ni zadosti, tudi ako bi se ne oziralo na omenjene določbe, da

bi se v posvetovalnem zapisniku sklicevalo samo na izrek in razloge te razsodbe, temveč v posvetovalnem zapisniku moral bi biti naveden popolno določeni izrek z razlogi vred. Isto tako imeli so se sklepu od 14. septembra t. l. št. 5171 pristaviti njega nagibi; nikakor ne zadostuje sklicavanje na nagibe, navedene v odloku, ki je zgotovljen v slovenskem jeziku.“

Tej opomnji gotovo ni treba nikakega komentara, vender recimo par besedij.

Ad 1.) Ni nam znan nobeden javen zakon, ki bi ukazoval, da se ima o kazenskem slučaju, o katerem je bila sicer čisto slovenska razprava, posvetovati le nemško. Mislimo temveč, da je dotični sodni dvor napravil posvetovalni zapisnik le zato v nemškem jeziku, ker ga je smatral kot del notranjega poslovanja, ki je pri nas že iz navade nemško. Prepričani pa smo tudi, da je v zmislu sedanjih zakonov posvetovalni zapisnik (Beratungsprotokoll) le drugotne vrednosti, odločilen pa je spisek razsodbe, ki se je javno oznanila; po čemu bi bil sicer tolikokrat naglaševan princip javnosti?!

Ad 2.) Spisek slovensko razglasene razsodbe po slovenski razpravi tedaj nikakor ni prevod sklenjenega izreka, nego je prava matica (original). Ako bi bilo mnenje kasacijskega dvora pravo, morale bi se vender razsodbe o porotnih slučajih pri nas izdelovati slovensko, kajti posvetovanje o najvažnejši točki razsodbe — o krivnji — je pri nas skoro vedno le v slovenščini možno. Prišli bi tedaj do tega, da bi se mnogo odločilneje porotne razsodbe zgotavljale slovensko, manjše, katere sklepajo učeni sodniki, pa nemško! Dosledno bi do pred kratkim ne imeli nobene porotne razsodbe pri nas v originalu, ker so bile pač vse — nemško zgotovljene. Ti nazori ob sebi tedaj neso tolike važnosti, ker nemajo krepkih razlogov, važni pa so terjani nasledki.

Terja se namreč, da se vsled slovensko zgo-

toljene razsodbe, ker se smatra za prevod, vzamejo v posvetovalni zapisnik sklenjeni izrek in razlogi popolno, t. j.: če hočete slovenske razsodbe, imejte pa dvojno delo! In to vse, ker se kaže nekako principijalno razločevati mej slovenskimi in nemškimi razsodbami. Mi menimo, da kasacijski dvor ni kompetenten soditi o jezikovnih vprašanjih, čemu bi bile sicer tudi naredbe pravosodnega ministerstva, sosebno zadnja z dne 31. decembra 1882. Bojimo pa se sicer, da bi ta „opomnja“ vender ne uplivala na naša sodišča, kjer se gotovo mlajše moči trudijo ustrežati našim pravičnim zahtevam. Tudi ako bi bili našega prepričanja, dobi se še vedno kak ozir in ozirček, kjer bi ga ne trebalo!

Ne vemo tedaj, kako se bodo naši sodni dvori — na te opomnje ozirali, ali bodejo slovenske razsodbe djali sploh „ad acta“, ali bodejo še izdelovali jih in le kasacijskemu dvoru pošiljali nemške (ker dvojnega dela si javaljne ne bodejo hoteli nalagati). Prvo bilo bi žalostno, drugo ne bolj utemeljeno.

Konečno drznemo se izreči naše morda ne ravno neverjetno mnenje, da bi namreč vseh teh opomenj ne bilo, ako bi bilo pri najvišem sodišči na Dunaji med 48 svetniki — prezidentov in senatnih prezidentov niti ne štejemo — nekaj več slovensčine jih možnih kot — en sam. Poljakom, Čehom, Italijanom in drugim se take opomnje najbrže ne pošiljajo.

Torej naši poslanci, ganite se!

„Slov. Pravnik“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. decembra.

Nj. Veličanstvo podarilo je ministru za vnanje stvari, grofu Kalnoky-ju, veliki križ

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Litografna korespondenca ali kamnotiskano dopisovanje (lithographirte Correspondenz) nema še v slovenskem časopisju nobenega mesta. Porodila se je ta časnikarska novotarija kmalu po uporu v juliji in sicer v Strassburgu. Takrat je neki dr. Singer raznim, zlasti nemškim diplomatom v rednih pismih poročal o raznih imenitnih dnevnih dogodkih ter jih tudi pretresoval in presojeval. Ker listi neso bili namenjeni občinstvu, ampak le zasobnikom, pisal je v njih marsikaj, kar bi cenzura bila ostro prepovedala. Listov tudi ni dal staviti in tiskati, ampak pisal jih je s svoje-pisnim (autografskim) črnilom ter jih po mali potrebi odtiskal. Mož je baje imel le 21 ali 23 naročnikov, a vender je nekaj časa kaj dobro shajal, ker je za liste zahteval in dobival kaj visoko naročnino. Mej njegovimi naročniki je bil tudi vse-mogočni knez Metternich, avstrijski minister. A

ko so se pomirili burni časi, prenehala je ta prva litografna korespondenca. Malo pozneje jo je nek žid zanesel v Pariz, kjer so leta 1832. ustanovili kamnotiskano „Correspondance Garnier“, katerej letna naročnina je bila 600 frankov. Te se je kmalu polastila vlada Ludovika Filipa. Ta zanikerna vlada je narejala posnetke in izpiske iz časopisov vseh evropskih dežel, ter jih je pošiljala francoskim novinam; tako je vlada preskrbovala uredništva s poročili od vseh strani sveta. S tem je kraljeva vlada pod svoj upliv spravila vse francoske časopise, kajti nje velika, na videz nezavisna „Correspondance“ je poročala o vseh dogodkih prav po mislih, prav po volji kraljeve vlade vsem urednikom, vsem časopisom, ki so jo hoteli sprejemati; po njej je vladino mnenje vladalo vsaj deloma po vseh francoskih časopisih, ki so se ravnali po njej.

Ker so tudi tuji listi, zlasti nemški radi segali po njej, ustvarili so podjetniki poleg francoske še „Correspondance Allemande“ za nemške časopise, ki še sedaj pod imenom „Havas-Bullier“ po starej ceni (600 fr.) izhaja. Jednaka podjetja so se kmalu ustanovila po drugih državah.

Tudi v Beči je kmalu jela izhajati jedna svoje-pisna in jedna litografna korespondenca, iz katerih so zajemali in še zajemajo vsi Dunajski časopisi razna poročila, zlasti krajne, mestne novice. Čitatelj je že gotovo zasledil, kako tudi največi Dunajski časopisi razne stvari, zlasti krajne in dvorne dogodke, prijavljajo z enakimi besedami, z enako obširnostjo. Vse izvirajo iz istega vira, iz iste kamnotiskane korespondence. Avstrijska vlada je kmalu spredela veliko imenitnost takih dopisovalnic ter je l. 1851 ali 1852 poklicala spretnega časnikarja Tuvoro iz Prage v Beč, kjer je ustanovil imenitno kamnotiskano „Oesterreichische Correspondenz“, pozneje „General-Correspondenz“ imenovano. Dunajskim in raznim drugim časopisom je prinašala razna poročila, zlasti pa izvestja iz Italije in iz vzhodnih dežel. Bila je leta in leta, kar je sedaj toliko draga „Politische Correspondenz“ (velja namreč 144 gold). Odveč bi bilo, zasledovati še jednaka druga podjetja. Čitatelj raznovrstnih novin je gotovo po gostem naletel na jednaka podjetja v ruskih, angleških, francoskih, španjskih in italijanskih časopisih. Celo mogočni Magjari so si ustanovili jednako podjetje ter iz-

reda sv. Štefana, in državnemu finančnemu ministru pl. Kallay-u veliki križ Leopoldovega reda.

Včeraj so imele vse stranke **hrvatskega** sabora klubove seje, v katerih so obravnavale svoje stališče k vprašanju o preložitvi Vojnovičevega predloga, o verifikaciji krajskih poslancev in o budgetnem provizoriji. Krajski poslanci so tega mnenja, da se o njihovih volitvah prej ne more obravnavati, predno se verifikacijski odsek ne popolni s krajskimi poslanci. Razen narodne vse druge stranke nastajajo na tem, da se verifikacijsko vprašanje najprej reši. Ako to obvelja, potem se indennitetno vprašanje ne bode obravnavalo pred 10. januarjem in s tem deželni vladi storilo veliko neprimliko. Trdi se celo, da se delajo v neodvisni in v stranki prava napori, da bi se predloga o budgetnem provizoriji zavrgla.

Ogerska gosposka zbornica se bode imela še jedenkrat baviti s postavo o zakonu židov s kristijani, in sicer se jej bode sredi januarja meseca predložila v obravnavo. Skoro gotovo se bode načrt zopet izročil skupnemu odseku trojice. V zbornici se bode gotovo zopet razvila živahna debata, dasiravno ne tako obsirna in temeljita kakor zadnjikrat. Če bi prav večina onih parov, kateri so zadnjič glasovali proti načrtu, tudi zdaj še ostala pri svojem prvotnem mnenju, vlada vendar za trdno pričakuje, da se bode načrt pri tem glasovanju vzprejel.

Predvčeraj umrl je na Dunaji ogerski minister za deželno brambo, grof Gedeon Raday, jedva 43 let star. Začasno ga bode nadomestoval minister a latere, baron Orczy. V Budimpeštanskih parlamentarnih krogih imenuje se definitivnim naslednikom honvedskega ministra državnih tajnik v ministerstvu za promet, Barosz.

Vnanje države.

Načelnik ruske žandarmerije, generalni major knez Kantakucene, imenovan je bolgarskim vojnim ministrom. — Zaroka velikega kneza Sergeja s princesinjo Elizabeto hesensko se bode v kratkem objavila. — Poškodovanje, katero je dobil car na roki, postaja vedno bolj boleče, ker se je pridružilo trganje. — Osoda Kohanovičeve komisije še ni odločena. Vsakako pa ne bodo njena dela brez vseh nasledkov, ker bodo dokazala, da tudi administrativni krogi vedno bolj spoznavajo potrebo razširjenja samouprave. — Soditi po sedanjih posvetovanjih državnega sveta o vseučiliškem statutu, najbrž ne pride načrt pred plenum državnega sveta. — Vedno verjetneje je, da se bo ruski minister Giers vračal iz Montreux čez Dunaj v Petrograd, ter bo nekaj časa ostal na Dunaji. Poslanik knez Lobanov je pri svojem zadnjem bivanju v Montreux že vse potrebno priredil.

Predsednik **italijanskega** državnega sveta, grof Cadorna, pravi v daljšem pismu do izdatelja časopisa „Deutsche Revue“, da italijanski narod čuti in vidi v skupni misli kralja Humberta in nemškega carjeviča, da sta pripravljena varovati slavno delo svojih očetov in pravi, da je cesarjeviču napravljena ovacija pravi plebiscit za sedanje italijansko vnanjo politiko in za njeno ohranitev in lojalno izpeljavo. — Grof della Torre je imenovan italijanskim poslanikom v Belemgradu. — Badenski princ Ludovik Viljem bil je v sredo v spremstvu pruskega poslanika pl. Schlötzer-ja pri papežu oficijalno vzprejet.

Francoski senat je vzprejel budget vojske mornarstva, notranjih in vnanjih zadev, pošt, pra-

vosodja in bogočastja. Plača Pariškega nadškofa, katero je zbornica znižala na 15000 frankov, se je zopet določila na 45000 frankov. Ustavilo se je 616.000 za semeniške ustanove, katere je bila zbornica popolnem črtala. — Drugi oddelek vojske odpošlje se v Tonking 10. januarja na jednom osebnem in dveh tovornih parnikih.

Dopisi.

Iz Trsta 27. decembra. [Izv. dop.] Dne 26. t. m. je imelo naše politično društvo „Edinost“ svoj občni zbor, katerega se je udeležilo večina članov delavskega podpornega društva, a jako malo naših okoličanov (katere bi lahko človek na prste naštel). Najprej je g. predsednik poudarjal važnost društva in vabil k obilnemu pristopu; poudarjal važnost resolucije radi slovenskih ljudskih šol in ukrenilo se je, da se zaradi postopanja magistrata napravi pritožba na državno sodišče.

G. Medvešček iz Brezovice je priporočal, da naj bi društvo „Edinost“ omejilo svoj delokrog samo na Trst z okolico in na tužno Istro, Goriške razmere pa naj prepušča političnemu društvu „Slogi“ v Gorici. G. referent je ugovarjal, da se on ne strinja s to resolucijo glede „Sloge“, ker ima „Edinost“ bližje do Divače, nego „Sloga“ (!).

Nek član delavskega podpornega društva, kateri je tudi podpisal prošnjo za slovenske ljudske šole in bil tudi navzoč pri zadnji seji mestnega zbora, katero smo že objavili v vašem listu, zahvaljeval se je g. predsedniku Nabergoju za možato postopanje v omenjeni seji. Navzočni zaorijo trikratni „živio“ Nabergoj!

V odbor so bili voljeni gg.: Nabergoj, predsednikom, I. podpredsednikom V. Dolenc, II. podpredsednikom G. Sterlè, dalje: prof. M. Mandič, M. Laginja, Bremec, dekan J. Jan, Nadlišek, S. Jenko in R. Mahorčič. Blagajnik g. Sterlè je poročal o društveni imovini. Poročilo se je odobrilo.

Pri posameznih predlogih vpraša g. Sancin nedolžno zaradi podlistka „Slovenskega Naroda“, na kar je g. referent poprijel za besedo in v dolgem govoru prodajal nekako samohvalno polemiko in prišteval vse osobnim mržnjam. Jastreb.

Iz Kranja 26. decembra. [Izvirni dopis.] Dne 23. t. m. je imela Čitalnica v Kranji svoj občni zbor, katerega so se gg. društveniki v obilnem številu udeležili, kar je dokaz, da se zanimajo za društvo, ki se glede življenja in delovanja sme meriti z najživahnejšimi na Slovenskem. G. podpredsednik otvori zborovanje pozdravlja društvenike in zahvaljeval se za društveni napredek unetemu in nemurno delavnemu članu g. Škrlju, ki je pred mesecem dnij odložil predsedništvo. Iz srca je govoril g. Sajovic vsem navzočnim; živo odobravanje je sledilo njegovim besedam. Dalje omenja g. podpredsednik velikih zaslug Kranjskih gospodičin za novo društveno zastavo, katero si je omislila Čitalnica o priliki cesarjevega prihoda v starodavni Kranj ter

poudarja, da naj bodo zlate besede na zastavi, „Slo-zimo se“, vedno naše gaslo.

Iz tajnikovega poročila posnamemo le to, da je imela Čitalnica tekom leta 1883 deset veselice in, razen jedne, mnogobrojno obiskovanih, kar spričuje, da je odbor častno spolnil svojo nalogo. Nekaj smo pa pogrešali v sicer jako natančnem poročilu. Naše gospe in gospodičine so, ne trdim preveč, največ pripomogle k sijajnim veselicam in zabavam. Vsaj mala zahvala bi jim pristojala. Upamo pa, da jih ta, recimo pozabljivost, ne bode žalila, da bodo tudi za naprej vedno rade pripomogle s svojim sodelovanjem v povzdigo društvenega življenja.

Jako prijetno nas je iznenadilo blagajnikovo poročilo. Čitalnica, ki se je morala boriti skozi 22 let svojega obstanka vedno z materijalnim stanjem, da, večkrat so jo rešili pogina le rodoljubni in radodarni društveniki, ima sedaj 106 gld. 71 kr. premoženja.

Čitalnica ima 3 častne člane, 68 plačujočih in 10 pevcev. Prirastlo je društvu letos 12 članov, kar spričuje, da narodno društveno življenje napreduje. Le tako naprej!

Ker so čitalniška pravila od leta 1866 v mnogem oziru zastarela in se nedostatna pokazala, sestavil je pododbor nova pravila, ki se bodo visoki c. kr. vladi predložila v potrjenje.

Potem je sledila volitev predsednika, blagajnika in odbora. Ker se je prvo izvoljeni predsednik g. Sajovic zahvalil za to čast, izvoljen je bil z živahnim odobravanjem g. V. Majdič predsednikom. Blagajnikom je bil zopet jednoglasno izvoljen g. M. Pirc, ki svoj posel res s tako natančnostjo in požrtvovalnostjo spolnuje, da moramo društvu le čestitati na tej izvrstnej moti. V odbor so prišli gg.: Franke, Grdinič, Karlin, Krisper, Pečnik, Sajovic in dr. Šavnik. Imena teh gospodov so nam porok, da bode društveno življenje tudi v bodočem letu napredovalo ter se bode Čitalnica odlikovala s svojimi veselici, ker imajo osobito naši pridni diletantje v osobi g. Franketa neutrudljivega učitelja in izvrstnega voditelja.

Na dnevni rad je prišel tudi predlog, naj se Čitalnica ne naroči več na list „Slovenec“, ki o naših Čitalnicah v dopisu z Gorenjskega piše: „Ako-ravno vem, da se mi bo na vse strani oporekalo, si upam vendar tudi trditi, da po trgih in mestih sedanje Čitalnice ne žlahtnijo srca mladih ljudij, pač pa jih v marsikaterem oziru pačijo in pohujšujejo. Čitalnice morale bi biti učilnice, a postale so tu in tam le — plesalnice! Priprosta dekleta sklepajo znanja tu na odru s študenti, z rokodelskimi pomočniki, mnogokrat s spridenimi mladeniči, in nasledek je, da matere jokajo in se očetje togote.“ Ta predlog sicer ni obveljal, a vsi so bili jedini v obsodbi navedenega dopisa, ki na tako obrekovalen način napada naše Čitalnice. Se ve da, ples je, ki g. dopisnika bode v oči in ker Čitalnice gojijo tudi

dajajo „Budapester Correspondenz“ po dvakrat na dan (in ta velja 300 gld. na leto)! Magjarskim novinarjem pa streže magjarska „Magyar Hirado“, ki izhaja po jedenkrat na dan ter velja 240 gold., izhaja v Beči tudi v francoskem jeziku, ter velja 202 gld. Da si kak radoveden slovenski bogatin ne bode delal nepotrebnih sitnostij, naj mu bode tukaj povedano, da „Politische Correspondenz“ se po pošti naročati ne more. Sprva so bila vsa taka podjetja, vse kamnotiskane novine namenjene le uredništvom tiskanih časopisov.

Poleg raznih vlad so se tudi bogatini poprijeli teh podjetij, po gostem z namenom, da bi lože molzli občinstvo. Ustanovili so posebne pisarne, najeli nekaj spretnih in več nespretnih pisateljev, zlasti takih, ki so znali več jezikov, ter so narejali take rokopišne novine, katere so tiskanim časopisom prodajali za drag denar. Njih pisateljevanje je bilo popolnem rokodelstvo. Za denar so prodajali „očitnost“. V takih pisanih novinah se nahajajo razni uvodni članki o najimenitnejših vprašanjih dotičnega časa, dotične dežele; nahajajo se v njih krajši ali daljši posnetki iz raznih, zlasti najveljavnejših časopisov, poročila o raznih shodih in

drugih javnih obravnavah, odlomki ali posnetki iz knjižur ali statističnih zbornikov, borsna cena raznih vrednostnih papirjev in druga borsna poročila, razne dogodbe in anekdote, s katerimi si časopisi v sili radi luknje maše. Bolj imenitne kamnotiskane novine imajo tudi razne dopise iz imenitnejših mest. Kolike vrednosti je tak kamnotiskan list vsakemu uredniku, ki ga redoma vsak dan po jedenkrat ali celo po dvakrat dobiva! Pisan je le po jedne strani in mej vsakim poročilom je nekaj praznega prostora, tako, da je prav po volji lahko odstriže, ter h začetku ali h koncu pristavi par lastnih besed, par vrstic, par opomb. Če si drži „Agence général Russe des Correspondances“ iz Petrograda (velja 323 gld.), treba mu ni loviti dragih dopisov in pregledavati in čitati ruskih novin, v njej nahaja na ostajanje zanimivega gradiva. V svojem časopisu navaja lahko posnetke cele vrste najimenitnejših ruskih novin, tako, da čitatelji mislijo, Bog ve koliko tujih ruskih novin uredništvo dobiva od dne do dne ter jih vse na drobno pregleda.

Pred mano leži list največjega takega podjetja „Correspondance universelle“, ki v Parizu

izhaja vsak dan ter velja v Avstriji 503 gold. V njej nahaja urednik tiskanega časopisa, karkoli le poželi njegovo srce. Posnetki in odlomki iz 37 najimenitnejših časopisov francoskih, angleških, ruskih, nemških, italijanskih (celo Španjci in Danci neso pozabljeni); potem so v njej dopisi iz Petrograda, Moskve, Odese, Stokholma, Londona, Liverpoola, Bostona, Novega Jorka, Madrida, Barcelone, Rima in Neapola, Dubrovnika, Belgrada, Aleksandrije in Carigrada, potem še iz dveh nemških in avstrijskih mest, pa iz peterih francoskih. Koliko strmé čitatelji tiskanega časopisa, katerega urednik jim po tej „Correspondance universelle“ ponudi le nekaj berila. Drzé urednika za najbolj zvedenega moža, ki je v zvezi s celim svetom! Rečeno dovolj pojasnuje, zakaj so čitatelji raznih listov na pr. o sedanjem potovanju nemškega kraljeviča na Španjsko čitali poročila, ki so si podobna kot jajce jajcu. Večinoma izvirajo iz takih kamnotiskanih dopisovalnic, posamična tudi iz takozvane „novinarske pisarne“ (Pressbureau), o katerej bomo pozneje govorili.

(Dalje prih.)

(pa ne izključljivo) ples, torej po njih. Gospoda! ako boste na tak način postopali, potem ni mogoče skupnega delovanja. Imamo lahko različne nazore, nikar pa ne podtikavajte slabih namenov. Naše Čitalnice so si v svesti, da bodijo po pravem potu, da spolnujejo svojo nalogo, da so pravo narodno ognjišče, okoli katerega naj se vse zbira. Opustite take napade. — Naše nemško društvo „Kazina“ ima sušico. Prenesli so jo iz dosedanjega stanovanja v bolnišnico. Kako dolgo bo še hirala, se ne ve; njeni zdravnik ji obetajo malo časa.

Iz Ptuja 25. decembra. [Izv. dop.] Dunajski list „Tribüne“, ki naše interese dobro zastopa, ima v svoji št. 350 od 22. t. m. sledeči dopis s spodnjega Štajerskega: „Ravnopravnost v uradu. Ptujski okraj šteje nad 50.000 duš. Od teh je Slovencev najmanj 48.000. Izven Ptuja je narod izključljivo le slovenski, kar je moral okr. glavar vitez Premsterstein, kateri Slovence nema kaj posebno rad, na cesarjevo vprašanje pritrditi. Pa kako se uraduje! C. kr. glavna davkarija je dala nabiti čez sto ediktov, zadevajoče mobilarne dražbe za izterjanje zaostale dače, pa niti jeden ni slovenski. Nehoteč tedaj vprašamo, ali ne veljajo ta razglasila slovenskemu ljudstvu? ali pa bi morebiti to ne smelo izvediti, kaj slavna davkarija javno naznanja? ali ne zadevajo razglasila slovensko ljudstvo? čemu so obrazci v obeh jezikih, če se ne rabijo? Razpošiljajo se dalje plačilni nalogi in posebne pole za leto 1883. Tudi se je izdala glavna davkarija za slovensko ljudstvo samo v nemščini. Dolgo smo čakali, da bi pri davkarji našli, kamor nosimo težko zaslužene krajcarje, pravice glede našega jezika. Toda zaman. Opozorujemo tedaj višje oblasti na take nedostatnosti. Ako bi to ne zadostovalo, primorani bodemo se obrniti do naših poslancev, da ob priliki budgetne debate gosp. finančnega ministra na to opozore, da svojim podložnim uradom pove, da imajo spoštovati ravnopravnost.“ Mi se popolnoma strinjamo s tem člankom, prosimo pa že danes po tem potu slovenske poslance, da naj finančnega ministra na te krivice, ki se gode našemu ljudstvu, opozore. Ako že uradi pismenim potom od nas novce zahtevajo, naj to store barem v našem jeziku. Turek je zahteval in še zahteva od Slovana „robot“ v slovanskem jeziku, od nas Slovencev pa se hoče imeti v tujem jeziku. Sicer bi se dalo o naši glavnej davkarji še mnogo povedati, pa iz osebnih ozirov za danes svetu prikrivamo to, kar bi ne smelo biti, povemo le samo to, da glava ne razume čisto nič našega jezika. —

S slovenskega Štajarja 23. decembra. [Izv. dop.] Nedavno poročal je „Slovenski Narod“, koliko milijonov se bo prihodnje leto za gradenje železnice — seveda ne naših na slovenskih tleh — potrosilo, vsled česar je marsikdo mislil, da je visoka vlada glede komunikacije na nas čisto pozabila. Da pa temu ni tako, spričujejo nam najnovejše novice, o katerih se v vseh krogih tukajšnjega prebivalstva kaj živahno razpravlja, čemur se pa ni čuditi, ako se izve, da dobimo počenši od Novega leta naprej mej Celjem in Vranskom dve novi mitnici na državni cesti. Ne bilo bi varno kritikovati te naredbe, za to naj govori fakta. Ako bo imel n. pr. posestnik iz Ločice nad Vranskim v Celji kak opredek, kar se z ozirom na to, da je v imenovanem mestu sedež okrajnega glavarstva, ne dogaja tako redko, moral bo nič manj nego pet mitnic plačati, kar je že precejšnja vsota, ko bi bile cene po jednih mitnic še tako neznatne. Koliko bo imel kmet škode, ki je glede unovčenja svojih pridelkov na Celje navezan, to pač ni težko preracuniti. Največ škode pa bo imel vsled teh novoletnih darov prijazen trg Vranski, ki bo tako rekoč postal „zaprto mesto“, samo z razliko, da bode namesto občine država pobirala davek od „tlaka“. —

Nekatere občine so v tej zadevi že storile potrebne korake in tudi okrajni odbor neki pripravljala primerno enuncijancijo, kar je vse hvale vredno, ako ravno se ni nadejati ugodnega uspeha.

Ker ravno o Vranskem pišem, dovoljujem si pri tej priložnosti naznaniti vam prežalostno vest, da se je občepriljubljeno novorojenče, imenovano

„posojilnica“, v čisto nežnej mladosti vsled do sedaj nediagnozovane bolezni trojice njegovih kumov, preselilo na drugi boljši svet, akoravno bi mu bili želeli vsi razumniki tukajšnjega okraja dolgo, dolgo življenje. Ta želja bi se bila tudi spolnila, ko bi ne bili silili v odbor ljudij, ki so pri vsakej priliki pokazali, da nemajo pravega razuma za take obče koristi in prepotrebne naprave. —

Kot vesten ako tudi malo počasen poročevalec moram vam tudi naznaniti, da je bil Vranski trg meseca novembra v malem posadnem stanju, koncentrirale so se namreč tu patrole vseh sosednjih žandarjskih postaj, tako da je bilo večkrat po 10 do 12 tujih žandarjev tam. Da se je tem povodom marsikaj ugibalo in da tudi ni manjkalo gorkih besedij, pač ni treba poudarjati; nekateri so celo trdili, da je g. Haas samo zato žandarje tja poslal, da stražijo okna njegovemu svaku, kar pa seveda vaš dopisnik ne more verjeti in bi tudi o celem stvari molčal, ko bi ne bil neki gospod brez vsacega povoda po zagotovljenji mojega tamo bivajočega prijatelja od hiše do hiše letal, ter tožil, da ga je neki „fantalin“ v „Slovenskemu Narodu“ radi tega napal in, da vam bo poslal „aktenmäßige belegte Berichtigung“ na temelji §. 11 in 17 (!!) tiskovnega zakona. Kolikor je meni znano, ga radi tega do sedaj ni nikdo napadal, pač pa bo vsak misleč z ozirom na njegovo slabo vest in tudi na okolščino, da so od tistega časa rečene koncentracije čisto izostale sodil drugače, nego bi dotičniku drago bilo.

Iz Ormoža 26. decembra. [Izv. dop.] Znano je, kakih zvijač in perfidnih lažij se poslužuje tukajšnja nemčurska svojat, da bi odpravila od tod obče spoštovanega župnika g. S. Josipa Šporna. Zastran spolnjevanja njegovih dolžnostij kot duhovnika, mislil bi človek, da mu nemajo ti zagrizenci ni pičice očitati. Toda varaš se, dragi čitatelj. Gospod župnik je namreč ne le uzoren dušni pastir, temveč on je tudi zavéden narodnjak — et hinc illae lacrimae.

Komur neso znane razmere našega mesta, mislil bi, da je scela ponemčeno, pa temu ni tako. Ormožani so izjemši trojico ali četvrtico tu nasilivših se Nemcev sami Slovence, in tudi ona ne polna kópica guči našinico kakor domačini. Le poslušaj našega prodajalca! hvali ti v čisti slovenščini svoje blago, kakor bi rožice sadil. (Le škoda, da se naši pisatelji premalo ozirajo na blagovzvučno panonščino.)

Znebiti se tedaj župnika, tožijo ga — seveda po krivem — najpreje prevzvišenemu pokneženemu vladiki Mariborskemu. Ker pa to ni zdalo, poslali so zatožbo proti njemu nemškemu redu križnikov v Beču kot njegovej višje oblasti. Čitajte to pritožbo ne ve človek, nad čim bi višje strmeli, ali nad predrznimi lažmi, hinavstvom, natolcevanjem itd., ali pa nad ogromno bedarijo teh razumnikov. — Se ve, da so gospóda v Beču ničevost in zlobo te zatožbe takoj uvideli, kajti znana jim je značajnost in poštenje g. župnika. Jednako zatožbo poslali so pa zopet tudi prevzvišenemu vladiki. No, posredni odgovor tej pritožbi dobili so naši junaci s tem, da je g. župnika, kar ste v vašem cenjenem listu že omenili, vzvišeni vladika poveril začasno z oskrbovanjem dekanatskih poslov pri Velikej Nedelji po umrlim ondodnem dekanu in da mu je radi tega došla čestitka od odlične strani v Beču. In nadejamo se, da bomo čez nedolgo čestitali vrlemu župniku kot definitivnemu dekanu.

Izkazalo se je tedaj, da je laž le kratkih nog.

Da bi pa nesramnim lažnikom tudi pred svetom krinko iztrgal raz obraz, išče g. župnik tudi pri sodnji zadostjenja ter jih toži radi zločina obrekovanja. Tožba je bila o pravem obroku pri tukajšnji okrajnej sodnji uložena, koja jo je potem Celjske okrožnej sodnji poslala, in le-ta je obravnavo Ptujске sodnji naložila. Pri obravnavi izjavi sodnik, da so zatoženci po kazenskem zakonu sicer krivi, da jih pa mora oprostiti, ker je tožba že zastarela.

Mi nečemo in ne smemo preiskavati, na kak način je tožba zastarela, — pa faktum je, da je sodnik izrekel: Zatoženci so objektivno krivi navedenega zločina, toda oprostiti jih moram, ker je tožba zastarela. —

Gospod župnik ima tedaj zadostjenje, v plačilo sodnijskih ali drugih stroškov ni obsojena ni ta, ni ona stranka. Človek navadnega razuma bi torej sklepal, da je temu sedaj konec. Pa motiš se, dragi moj. V Celjske Deutsche Wacht bila je obravnava — seveda tendenciozno — po mnenji naših možakarjev, pa ne dosti temeljito popisana, kajti na listih tiste Wachtarice, ki so bili sem in od tod tudi v druge kraje poslani, napisala je tukajšnja poznana roka s črnim na robu: und der Kläger wurde zur Zahlung der Klags- und Gerichtskosten verurtheilt.

Kaj porekó naši poštenoviči k temu popačenju sodnikove izjave? in kako bi že rekel Nemec Greuter?

Toda naše nemčuradi je sram, kot volka strah, in jedna laž več ali manj, to jo malo briga.

Domače stvari.

— (Gosp. J. Belè), mestni učitelj poslal nam je popravek, da ni glasoval proti izvolitvi komisije v zadevi slovenskih beril in slovnice, ker je g. Praprotnikovega mnenja, da je ravnati se po naročilu mestnega šolskega sveta. — Kakor smo poizvedeli, glasovala sta proti: g. ravnatelj Hrovat in učitelj Eppich.

— (Iz odbora „Glasbene Matice“) nam je došla prošnja, prijaviti naslednje vrstice. Članom „Glasbene Matice“, ki so za leto 1883 uplačali svoj letni donesek, so se muzikalije, za letos dane na svitlo, že poslale. Tretjina društvenikov pa je še letnino dolžnih. Ker odbor ne more z vsakim posebej dogovarjati se, ali ostane še društvenik in ali hoče svoj priuos nakloniti društveni blagajnici, zato naj blagovoli vsakdo, ki želi letošnje muzikalije sprejeti in sploh našo glasbeno literaturo podpirati, kmalu doposlati letnino 2 gld., kar je odboru najboljše potrdilo, da ostane še član „Glasbene Matice“. Brezplačno se torej muzikalije ne bodo nikomur pošiljale, ker je odbor za društveno imetje odgovoren. Naj bi društveniki z rednim uplačevanjem požrtvovalno in težavno delovanje odbora olajševali in priznavali, kakor zasluži.

— (Vabilo k Silvestrovi veselici), katero priredi narodna Čitalnica Ljubljanska dné 31. decembra 1883. v zgornjih društvenih prostorih. Sodeluje gledališki orkester pod vodstvom g. L. Wiedemanna. Spored: 1. Bergen A. — „Čitalnica pri branjevki“, burka v jednem dejanji, poslovenil J. N. 2. Stolz G. — „Dete v oblaci“, ouvertura, svira godba. 3. Eisenhut Gj. — „Mazurka“, možki zbor. 4. Wiedemann Jos. — „Zvonki na Silvestrov večer“, valček, svira godba. 5. a) Dr. B. Ipavec — „Kedar mlado leto“, b) F. S. Vilhar — „Ustaj“, mešana zbor (nova). 6. Scherz E. — „Italijanska podoknica s kitaro“, svira godba. 7. Nedvèd A. — „Ponočni pozdrav“, možki zbor z bariton-samospevom, solist gosp. Avg. Pucihar. 8. Wiedemann L. — „Kraljica plesa“, polka franc., svira godba. 9. Metzger J. C. — „Jutranci koncert na kmetih“, pevska šala s spremljevanjem glasovira (novo), spremljuje gosp. J. Pribil. 10. Gunzl J. — „Potpourri slovanskih napevov“, svira godba. 11. Eisenhut Gj. — „Na Savi“, valček za možki zbor (nov). 12. „Pozdrav novega leta“, govori gospod Robert Bežek. 13. Loterija. 14. Hoyer H. — „Po polunoci“, brzopolka, svira godba. Potem ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Do 11. ure ni dovoljeno v dvorani kaditi. Ustoj imajo izključljivo le častiti udje Čitalnice in „Sokola“.

Čitalnični odbor.

— (Božičnica) katoliško-rokodelskega društva praznovala se bode zvečer na Novega leta dan z jako zanimljivim programom. Za vajence, ki so v društvu, obhajala pa se bode ta slovesnost na sv. Jožefa dan zvečer.

— (Lepe jaslice), v umetnem zavodu J. Mayera v Monakovem izgotovljene, je videti v novi cerkvi Jezusovega srca v kapelici sv. Cirila in Metoda.

— (Nabor privatnih plemenskih žrebcev) bode prihodnjega januarja, 14. dan. v Radovljici, 15. v Kranji, 17. v Kamniku, 19. v Ljubljani. Konjerejci naj bi se mnogobrojno udeležili, ker se

bodo pri tej priliki delile licence, vrhu tega pa za izborne živali — kakor je naznanila deželna vlada v 23. dan novembra t. l. konjerejskemu odseku kmetijske družbe — utegnejo dobiti državno, 4 leta trajajočo, od leta do leta rastočo podporo od 100 — 250 gold. na leto.

— (Požari) so v Trstu, kakor se nam poroča, jako pogosti. Minoli teden je pogorela polovica hiše mornarskega poveljništva; govori se po Trstu, da je bil ta požar obletnica Oberdanka in vsled tega požara so iste dni jako strogo stražili veliko vojašnico. Bilo je tudi nekaj drugih požarov po prodajnicah in skladiščih; omenjamo le posebno onega g. Papparotti-ja, kjer se nahaja tudi skladišče hrvaških vin.

— (Iz Krškega) se nam poroča, da bode ondotno „Bralno društvo“ napravilo na „Silvestrov večer“ veselico s sledečim sporedom: 1. Sodnijski prizor, (komični tercet s spremljevanjem na glasoviru); 2. Laška salata (zbor); 3. Stari Kranj (samospjev s spremljevanjem na glasoviru); 4. Mihova ženitev (čvetrospev); Koračnica brez besed (zbor); 6. Maček (čvetrospev). Vse udeleženci udeležiti vabi uljudno odbor.

— (Ptujška Čitalnica) priredi v svojih prostorih v „Narodnem domu“ v letošnjem letu še dve veselici, dne 29. in 31. t. m., z obširnimi programom. Začetek obakrat ob 8. uri zvečer.

— (Vabilo.) Narodno gospodarstvena-politično društvo pri sv. Lovrencu v Slov. Goricah bode imelo dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor. K obilnej udeležbi vabi najuljudneje v imenu odbora

Franjo Sijanec, društveni tajnik.

— (Razpisano je mesto) sodnijskega pristava pri deželni sodnji v Ljubljani. Prošnje do 12. jan. 1884 na dež. sodnije predsedstvo.

VABILO
k rednemu občnemu zboru telovadnega društva „Sokol“
v petek v 4. dan januarja 1884. leta
ob 1/2 9. uri zvečer
v telovadnici c. kr. višje realke.
Spored razpravam:

1. Nagovor staroste.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev treh pregledovalcev računa.
5. Volitev odbora:
 - a) staroste,
 - b) podstaroste,
 - c) 7 odbornikov.
6. Razgovor in nasveti o Sokolovi maskaradi in volitev pomnoženega odbora.
7. Posamezni nasveti društvenikov.

Častiti gospodje člani „Sokola“ prošeni so najuljudneje, da bi se blagovolili v mnogobrojnem številu udeležiti omenjenega zborovanja.

V Ljubljani, v 24. dan decembra 1883.

Odbor „Sokola“.

Tujci:

dne 27. decembra.

Pri **Slonu**: Martinalich iz Trsta. — Vilhar iz Zagreba. — Gaspari iz Trsta.

Pri **Malič**: Lustig z Dunaja. — Vitez pl. Kroatina iz Trebinja.

Pri **južnem kolodvoru**: Bruek z Dunaja. — Reif iz Prage.

Umrli so v Ljubljani:

20. decembra: Marija Listner, kavararjeva hči, 1 dan, Mestni trg št. 8, za oslabiljenjem. — Franciška Fortuna, šivilja, 28 let, Turjaški trg št. 1, za katarom v črevesu in želodci.

21. decembra: Alfred pl. Ohm-Janušovski, železniškega uradnika sin, 7 mes., Marije Terezije cesta št. 10, za božjastjo. — Janez Cerar, hišnega posestnika sin, 3 leta 8 mes., in Jarnej Cerar, hišnega posestnika sin, 2 leti 3 mes., Črna vas št. 15, oba za davico.

22. decembra: Fran Lampič, bivši tesar, 53 let, Sv. Florijana ulice št. 13, za mrzlim vsled rane.

23. decembra: Fran Jakolin, mizarjev sin, 5 mes., Stari trg št. 9, za božjastjo. — Anton Bezlej, posestnikov sin, zdaj kaznenec, 23 let, Ulice na grad št. 12, za unetjem trebušne kočice. — Marija Höger, uradnega sluga udova, 52 let, Strelišne ulice št. 8, za plućnim edemom.

24. decembra: Albin Indof, železniškega sprevodnika sin, 6 mes., Krojaške ulice št. 3, za angino.

26. decembra: Ludovik pl. Milost, umirovljeni c. kr. uradnik, 74 let, Kladezne ulice št. 17, za naduho.

27. decembra: Karol Peterca, črevljarski sin, 2 1/2 mes., Rožne ulice št. 3, za katarom v želodci.

V deželni bolnici:

19. decembra: Gašpar Hvala, dninar, 51 let, za kronično plućno tuberkulozo.

20. decembra: Fran Uranič, hlapec, 40 let, za rakom na jeziku.

21. decembra: Miha Pečnikar, gostač, 61 let, za plućnico. — Simon Mihevc, delavec, 40 let, za kronično plućno tuberkulozo.

23. decembra: Matevž Likar, dninar, 54 let, za rakom v goltancu.

24. decembra: Jožef Blančani, 63 let, gostač, za plevritičnim eksudatom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. dec.	7. zjutraj	744.93 mm.	— 5.2°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	744.60 mm.	+ 1.0°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	744.37 mm.	— 3.6°C	sl. vzh.	megla	snega.
27. dec.	7. zjutraj	745.62 mm.	+ 0.2°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	744.54 mm.	+ 2.1°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	743.42 mm.	+ 0.4°C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura je znašala — 2.6° in + 0.9°, oziroma za 0.2° in 3.7° nad normalom.

Dunajska borza.

dne 28. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	—	kr
Srebrna renta	79	65	"
Zlata renta	98	90	"
5% marčna renta	93	75	"
Akcije narodne banke	842	—	"
Kreditne akcije	293	—	"
London	121	05	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	61	"
C. kr. cekini	—	72	"
Nemške marke	59	40	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	122	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	167	25
4% avstr. zlata renta davka prosta	—	99	—
Ogrska zlata renta 6%	—	120	65
" " papirna renta 5%	—	88	60
" " " " " "	—	85	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	119	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	103	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	173	—
Rudolfove srečke	10	19	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	111	75
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	221	—

Sodelavec

vzprejme se takoj pri uredništvu „Slovenskega Naroda“. Pogoji po dogovoru.

1000 litrov

izvrstnega žganja, pravega tropinca

prodaja po nizkej ceni (776—8)

Fran Bratina, posestnik iz Ustja pri Ajdovščini.

Kakovost in cena žganja se pošilja na zahtevanje franko.

Na plućah bolnim,

jetičnim i. t. d. priporoča se brezplačno izvršten lek.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780—4)

Teodor Rössner v Lipskem.

Kupite s firmo
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Trboveljski gladki premog

cenejši kakor povsod drugje prodaje

Robert Kauscheg,

na Dunajski cesti št. 18.

v Gradišči št. 9.

Ako se vzame:

(774—6)

10.000 kg.	= 1 železniški voz,	stane 50 kg.	38 1/2 kr.	} iz kolodvora.
5.000 "	= 1/2 železniškega voza,	" 50 "	39 "	
2.500 "	= 1/4 "	" 50 "	40 "	
2.000 "	= 40 colnih stotov	" 50 "	41 "	} iz magazina.
1.000 "	= 20 "	" 50 "	42 "	
500 "	= 10 "	" 50 "	43 "	
250 "	= 5 "	" 50 "	44 "	

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdeto sapo, napihnjenost, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, (Moravsko).

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeji Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravičeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima te znamenja, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam takih slučajev takoj naznani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—119)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armijč.